

VIIRIKE

NRO 3/22
Syksy

Pekeman Työntekijät ry
Teollisuusliitto os. 420

**Energian hinta, polttoaineen hinta,
elinkustannusten nousu
ajavat palkansaajan yhä ahtaammalle.**

2010-luvulta saakka on menty mollivoittoisesti palkansaajan kannalta. Äärimaltillisia palkkaratkaisuja työnantajajärjestöjen näkökulmasta on perusteltu liian hitaalla tai riittämättömällä talouskasvulla sekä kustannuskilpailukyvyyn kuromisella umpeen suurimpiin kilpailijamaihin mm. Ruotsiin ja Saksaan nähden. Nyt voidaanakin jälkiviisaina spekuloida, että olivatko nämä viimeiset noin kymmenen vuoden aikana toteutetut satunnaiset 20 € palkankorotukset tai KIKYILYT todellisuudessa niin oikein mitoitettuja, kuin kansalaisille on talouseliitin toimesta uskoteltu. Tätä voisi jossitella vaikka sivutolkulla, mutta katse on kohdistettava kuitenkin tulevaisuuteen. Tosiasia on, että tuleva palkkaratkaisu määrittelee koko suomalaisen yhteiskunnan ostovoiman ja kestävyuden vuosiksi eteenpäin. Kaiken keskiössä on pohjoismainen sopimisen malli ja vahva sosiaalinen pääoma, jossa työnantajat ja työntekijät sopivat yhdessä asioista. Se on luonut vakaan pohjan, niin yritysten toiminnalle kuin työntekijöiden turvallekin sekä mahdollistanut työmarkkinoiden ja talouden ennustettavuutta pitkällä aikavälillä. Se on juurikin suomalaisen yhteiskunnan vahvuus. Tämä vahvuus ei ole itsestäänselvyys, sitä täytyy puolustaa ja vaalia. Siksi onkin tärkeätä, että ensi vuoden liittokokousvaaleissa äänestetään aktiivisesti tulevia edustajiamme päättämään Teollisuusliiton tulevaisuuden suunnasta.

Sillä jokainen ääni merkitsee.

NRO 2/22
45. vuosikerta
20.6.2022

Julkaisija:

**Pekeman
työntekijät ry**
PL 330
06101 Porvoo
www.pekemantyontekijat.fi

Päätoimittaja:
Santtu Salo
045 630 8141

Muu toimitus:
Einari Grönberg
050 379 0258

Esa Karppinen
050 379 4142

Juho Lintula
09 3949 3708

Petri Taanila
09 3949 3048
050 379 4003

Esa Vainonen
09 3949 3452

Painopaikka:
tt-urex
Porvoo

Seuraava aikataulu?

Seuraava Virike ilmestyy viikolla 41. Lehteen tarkoitetut kirjoitukset on oltava päätoimittajalla 23. syyskuuta 2022 mennessä.

KIRJOITTELE!

PEKEMAN TYÖNTEKIJÄT RY
OSASTO 420
PL330, 06101 Porvoo
Hallitus

KUTSU SYYSKOKOUKSEEN
12.9.2022

PEKEMAN TYÖNTEKIJÄT RY

Osasto 420

SYYSKOKOUS

Aika: Torstaina 13.10.2022 klo 17.30

Paikka: Ravintola Seireeni, Linnankoskenkatu 45, 06100, Porvoo

Tilaisuuden alussa tarjotaan päivällinen.

Kokouksen virallinen osuus alkaa n. klo 18.00.

Kokouksessa käsitellään sääntömääräisiä asioita, muun muassa:

- Hyväksytään toimintasuunnitelma ja talousarvio vuodelle 2023
- Päätetään hallituksen jäsenten lukumäärä ja toimihenkilöiden korvaukset
- Valitaan hallituksen puheenjohtaja, jäsenet ja varajäsenet
- Valitaan yksi tai kaksi toiminnan-/tilintarkastajaa ja heille varahenkilöt
- Valitaan mahdolliset muut toimielimet ja käsitellään muut kokoukselle esitetyt asiat

Ammattiosastomme jäsenet ovat lämpimästi tervetulleita kokoukseen!

www.pekemantyontekijat.fi

Puheenjohtajan pääkirjoitus:

Ketteryyttä ja arvostusta?

Santtu Salo

Kesälomakausi lähestyy loppuaan ja pyöröporttien saranat lämpenevät, kun työväki palaa lomiltaan. Toivottavasti toverit olette saaneet ja malttaneet levätä lomillanne ennen kuin arki koittaa kustannuspaikalla. Syksyllä on edessä mielenkiintoinen TES-kierros, jossa on edellisten kierrosten tapaan varmasti pitkiä päiviä neuvottelupöydän ääressä. Lisäksi arkea värittää lähitulevaisuudessa huono ennustettavuus tulevaisuudesta, kun ekonomistien arviot talouden kehittymisestä, korkotasosta ja energian hinnoista heittelee päivästä toiseen.

Tilastokeskuksen mukaan kuu-kausittainen inflaatio kuluttajahinnoissa huiteli alkukesästä 7-8 % lukemissa ja etenkin energian hinnannousut ovat kirpaiseet sitä kansanosaa, jotka eivät kuulu vapaan autoedun piiriin ja asuvat haja-asutusalueella. Uudella pyörätiellä Kilpilahteen Porvoosta onkin ollut ruuhkaa, kun yhä useampi on tehnyt valintoja auton tankkauksen ja muun rahankäytön välillä.

Etätyösuosituksia on pandemian jälkeen alettu purkamaan, mutta varmasti näillä polttoainehinnoilla etätyöväenluokka jatkaisi mielellään tätä työmuotoa.

Kesken kuumimman kesälomakauden julkaisi valtakunnallinen lehdistö ensin kesäkuussa uutisia matkailu- ja ravintola-alaa piinaa-

vasta työvoimapulasta. Suurissa ketjuissa jouduttiin keskittämään työvoimaa suosituimpiin ravintoloihin, jotta edes jossain saatiin ovet pidettyä auki. Pandemia-aikana suurta helpotusta yritysten tilanteeseen tuonut lomautus, - ja irtisanomismenettely olikin onnistunut hävittämään olemassa olleen sekä potentiaalisen työvoiman sinä aikana, kun ovet olivat suljettuina.

Lentokentät ovat olleet kaaoksessä ympäri Euroopan tänä kesänä, kun matkustajamäärät ovat palautuneet lähemmäksi vuoden 2019 lukuja. Turvatarkastukset ovat hidastuneet työvoimapulan vuoksi niin että mm. Amsterdamin Schipholin lentokentälle jouduttiin rajaamaan aikaa, milloin terminaaliin päästetään sisään. Sama laulu työvoimapulasta koskee lukemattomia aloja, missä vanhat työntekijät eivät tehneetkään odotettua paluuta sorvin ääreen pandemian jälkeen, vaan uutta työvoimaa joudutaan odottamaan, kouluttamaan ja perehdyttämään.

Työvoimapulaan on Elinkeinoelämän valtuuskunnan puolelta (Iltalehti 27.6.2022) tarjottu lääkkeiksi mm. irtisanomissuojan heikennystä ja paikallista sopimista. Toki tietämättä sen tarkemmin, mitä paikallisen sopimisen edistäminen tässä yhteydessä tarkoittaa, eivät keinot kuulosta siltä, että työpaikoista houkuttelevampia halu-

taan tehdä, ainakaan työntekijän näkökulmasta.

Heinäkuussa lehdet otsikoivat myös naapurimme henkilötalanteesta huolestuttavia uutisia. Pyöröportti on käynyt kuumana ulospäin, mutta vuosikymmeniä portilla sisäänpääsyä odottanut jono onkin kadonnut. Nyt ollaan tilanteessa, missä henkilöstö on huolissaan laitosten turvallisuudesta kroonisen alimiehityksen takia. Nämä samat asiat ovat edessä myös muilla alan yrityksillä, ellei asiaan herätä ajoissa ja toimita. Henkilöstön tyytyväisyyden ja toimeentulon varmistaminen hurjassa inflaatiokierteessä on helppo tapa varmistaa pysyvät ja pitkät työurat saman yrityksen haalareissa.

Aika näyttää onko ketteryys ja arvostaminen vain sanoja PR-tauluilla ja puheissa, vai saadaanko yrityksen arvoja jalkautettua käytännön tekoihin.

Hyvää syksyä kaikille!

Karin kynästä

Maailmanpoliittinen tilanne on viime kuukausien aikana heikentynyt kaiken aikaa. Kun naapurin pyöveli lähti viime talvena tankkeineen liikkeelle, on se sitten taannut uutisotsikot pitkälle tulevaisuuteen. Onhan se käsittämätöntä, että itsenäiseen suvereeniin maahan hyökätään näin häikäilemättömästi, kuin nyt on nähty. Vanhukset, naiset ja lapset ovat joutuneet vallanhimoisen pyövelin sotajoukkojen kohteeksi. Täytyy toivoa, että Ukraina yhdessä lännen tuen avulla pystyisi vielä työntämään pyövelin joukkoineen ulos maasta. Jos käy toisin on sillä kauaskantoiset vaikutukset koko Euroopan alueelle. On selvää, että jos Venäjä voittaa sodan, on se vasta alkunäytös heidän vallanhimolleen. Tämän vuoksi oli Suomen kannalta viimeinen hetki liittyä Natoon. Venäjän vallanhimon ainoa pidäke on Nato. Natoon kuulumattomat Venäjän naapurivaltiot ovat Venäjän vallanhimon kohteita, niin kuin nyt on Ukrainan kohdalta käynyt.

Venäjän sotahulluudella on siten ollut vaikutus nykytilaan energiakriisiin ja kohonneen inflaation myötä. EU:n pakotteet johon Venäjä on vastannut omilla toimillaan, on johtanut ennennäkemättömään energiakriisiin ja inflaation kiihtymiseen hintojen nousun myötä.

Meillä hallituksen tekemä tukipaketti auttaa ehkä jonkin verran sähkölaskujen kanssa kamppailevia, mutta siitä huolimatta lirissä ollaan. Niin palkansaajien - kuin meidän eläkeläisten ostovoima

heikkenee kaiken aikaa. Kunnan korotukset palkkoihin ja eläkkeisiin tarvittaisiin. Nähtäväksi jää kuin käy. Ostovoiman turvaamiseksi tarvittaisiin myös verojen alentamisia.

Vaikka synkkien pilvien alla ollaankin, on ajateltava myös positiivisesti. Mennyt kesä oli hieno, ilmat suosivat ja ehkä oli vähän liiankin kuumaa. Tuli vaunuilta Kilpisjärvelle, missä odotti kova vesisade ja hirmuset sääskiparvet. No se ei kestänyt pitkään. Pari päivää siellä oltuamme aurinko paisto suurimman osan aikaa ja sääskien läsnäoloon myös alkoi tottua. Hienoja oli maisemat. Vähän erilaiset kun Nuorgamissa, jossa viime kesänä tuli pyörähdettyä. Mieli olisi tehnyt poiketa Norjan vuonoja kattomassa, mutta päätettiin kartanlukijan kanssa jättää se seuraavaan kertaan.

Ammattiosasto juhli myös keväällä yli viisikymppistä taivaltaan. On omalta osaltani ollut kunnia olla mukana tällä taipaleella. Kymmenen vuotta pääluottamusmiehenä ja osaston luottamusmiehenä logistiikassa ja PE2:la. Kyllä nämä vuodet kasvattivat äijää ja olen niistä kiitollinen. Toimintaympäristö oli ehkä vähän erilainen 1980–90 luvuilla. Liitto oli pienempi kuin nyt ja se oli hyvä asia sopimusalemme. Liiton johto oli nopeasti tavoitettavissa ja tukea tuli aina kun sitä tarvittiin. Haasteita siis oli silloinkin, mutta kaikista kuitenkin selvittiin jäsenistön tuella.

Pekeman ammattiosaston tilanne on tänä päivänä mielestäni hyvä. Ammattiosastolla on tuoretta voimaa ohjaksissa. Haasteita varmaan tuo nykyliiton suuruus, joka ei välttämättä takaa vaikutusmahdollisuutta asioihin. Kun siirryin eläkkeelle, sopimusosalta oli lähtenyt toimijoita liiton palvelukseen, mutta se ei kuitenkaan näkynyt toiminnassa. Toivottavasti tämä asia korjaantuu.

Toivon menestystä Pekeman ammattiosastolle. Aktiivisella toiminnalla ja jäsenistön tuella tulette menestymään myös jatkossa.

**Syksynjatkoja,
Kari Koistinen**

EU:n pohjoisin rajapyykki saavutettu Nuorgamissa.

Työsuojeluvaltuutetun palsta

Kelit viilenevät, ilma raikastuu ja ruska on jälleen ilo silmälle. Tästä vielä nauttii, mutta vielä en ole oppinut kääntämään voimavaroiksi sen jälkeen koittavaa marraskuista märkää, pimeyttä ja vain muuttaman asteen lämpötilaa. Musiikkia voi harrastaa ympäri vuoden. Ehkäpä sitä kautta voisi lähteä etsimään motivaatiota kaamoksen ajaksi tällä kertaa?

Nyt lienee oikea aika kiinnittää huomiota alueella siihen, toimiiko valaistus alueella kuten pitää, syntyykö alueelle tarpeettomasti vesilammikoita, onko osaston suo-jainhyllyn valikoima päivittymässä talven varalle, ja missä jamassa omat talvivarusteet ovat edellisen talven jäljiltä. Muistatko, kuinka viime talvena talvipakkaset puraisivat yllättäen jo heti joulukuun alusta lähtien?

Kuluneena kesänä ei sattunut yhtään TRI-tapausta. Kiitos, kunnia ja ylistys kuuluu koko henkilöstölle! Jatketaan turvallista ja laadukasta työskentelyä. Valitaan sekä edellytetään Borealiksella käyttööme laadukkaat ja kyseiseen työhön soveltuvat työvälineet ja -menetelmät työtehtävän suorittamiseksi. Käytetään suojaimia oikein ja vaihdetaan huonokuntoiset uusiin.

Terveydenhuollon edustajat ovat povanneet tulevasta syksyn flunsa-aallosta tavanomaista voimakkaampaa. Syynä tähän on globaalisti ihmisten alentunut vastustuskyky, kun emme ole korona-aikana kohdanneet baktee-

rikantoja entiseen tapaan. On siis tärkeää muistaa myös tulla töihin terveenä ja sairastaa taudit kotona. Yhtiö tiedottaa tämän vuoden influenssarokotuksien käytännön järjestelyistä lähempänä. Rokotteita on tarkoitus riittää kaikille halukkaille.

Borealiksen viikoittainen koronatyöryhmän toiminta oli parivuotinen ajanjakso, joka on ainakin toistaiseksi historiaa ennen kesää tehdyllä päätöksellä lakkauttaa työryhmä. Ryhmä koostui pääosin Borealiksen ylimmästä johdosta, pääluottamusmiehistä ja työsuojeluvaltuutetuista. Yhteistyöhön oli mahdollista esittää käsiteltäväksi esille nousseita kysymyksiä nopeasti ja asian laita tiedotettiin usein jo saman viikon aikana. Mahtui päätöksiin myös muutama muualta kopioitu toimintamalli, jotka eivät henkilöstön mieltä lämmittäneet.

Kuulumisia sieltä täältä

Kesän vakavin prosessiturvallisuu-
stapapahtuma tapahtui Olefiini-
tuotannossa, Butadieeniyksikössä. Laiterikko aiheutti hiilivetyvuodon OW-järjestelmään, minkä seurauksena laitos oli ajettava alas ja palokunta saapui turvaamaan tilannetta. Itselleni herää tähän tilanteeseen liittyen kysymys, onko ohjaamosta mahdollista muodostaa tilanteesta oikeaa käsitystä, jos hyvin oleellisten pumppujen käyntitietoa ja hälytystä sammumisesta ei ole järjestetty ohjaamoon? Uskallan arvioida, että ainakin se

Petri Taanila

olisi auttanut asiaa ja helpottanut tilanteessa toimimista. Häiriön todellisen syyn tunnistaminen monimutkaisessa ja etenevässä tilanteessa voi olla kovinkin haastavaa, koska poissuljettavia vaihtoehtoja voi olla hyvinkin monta ja epäilyjen todentaminen varmaksi ei välttämättä ole saatavilla olevien tietojen valossa mahdollista. Tilanteessa työssä olleen henkilöstön hätätilanetoiminta todettiin tutkinnassa erinomaiseksi.

Polypropeenituotannossa tapahtui alas ajetun laitoksen huoltotöissä vakava läheltä piti -tapahtuma, jossa menttiin kaasufaasireaktoriin sisälle ilman työlupaa ja ilman säiliötodistusta. Lisäksi tietojeni mukaan mekaaninen este, joka tuttavallisemmin myös paino- tai voimanostovyönä tunnetaan, oli poistettu omine nokkineen sisäänmenon mahdollistamiseksi. Tapahtuneeseen suhtauduttiin Borealiksella erittäin vakavasti. Vastaavanlaisissa tapahtumissa on muualla ollut kohtalokkaita seurauksia, kun säiliö ei olekaan ollut tuulettunut tai edes ollut tuuletuk-

Seuraavalle sivulle

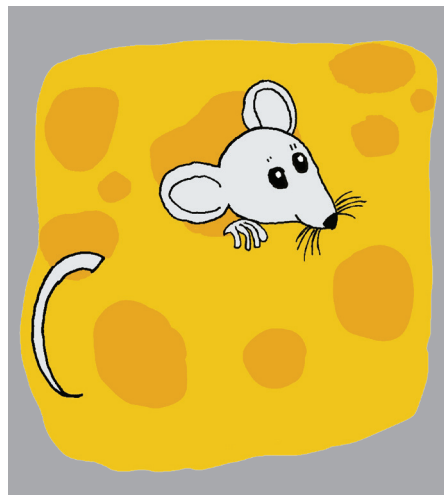
nessa, vaan tyypitilassa. Huomion arvoista on muistaa myös, että kyseisen organisaation henkilöstö toi tapahtuman tietoon myös Borealikselle asianmukaisesti ja omasta aloitteestaan, mikä on juuri se toimintamalli, johon Borealiksella kannustetaan, jotta puutteet voidaan laittaa kuntoon.

RTO-projektin työmaalla haaste on ahtaus. Paljon töitä, erityisesti nostotöitä, on käynnissä verrattain pienessä tilassa. Toistaiseksi työt ovat edenneet ilman henkilövahinkoja. Uutta laitteistoa tulee, mutta käytännön järjestelyt tulevaisuudessa ovat vielä kysymysmerkki. Kuulin ohimennen eräältä alueen operaattorilta, että hän vilkaisi RTO-linjauksia ja osa linjoista näytti menevän aivan missä sattuu. Näinköhän tämäkään järjestelmä tulee aikanaan käynnistymään ”napista painamalla”.

Todellisuutta kuitenkin on se, että aika harvassa ovat projektit, joissa ei mitään takapakkia tai murheenkryyniä ilmenisi. Kysymys kuuluukin, miten niiden kohtamiseen varaudutaan? Tätä samaa kysytään kohta myös Petrokemian maellä, jossa Olefiinituotannon uuden jätevesien käsittelylaitoksen työmaa on edennyt ilman tapaturmia lähestulkoon loppusuoralle. BC pilotilla Catalyst Production 2 -laitos on niin ikään ollut käytössä kohta vuoden päivät. Erään henkilöstöä sitovan säätöpiirin saamiseksi toimimaan luotettavasti automaattilla ratkaisua ei ole näköpiirissä ilman palaamista suunnittelupöydän ääreen.

Ritilätasojen kuntoon kiinnitetään huomiota. Keväällä ritilätaso petti henkilön alta. Ritilätaso jäi onneksi alla olevan kaapelihyllyn

päälle eikä pudonnut alemmalle tasolle asti. Siitä huolimatta tapaus säikäytti ja käsittääkseni tapauksessa ikävä kyllä henkilö loukkasi itseään, vaikka ainekset myös pahempaan olivat olemassa. Vastaavasti kuulin, että Ranskassa on henkilö jäänyt olkapäistään roikkumaan ritilätason pettäessä alta. Minua mietityttää, millä tavalla Borealis hallitsee haasteen riittävän laadukkaasti, niin että myös hoitotasoja määrittelevät konedirektiivit, standardit ja ministeriön asetukset rakenteiden turvallisuudesta tulee huomioitua. Rakenteet ovat aikakautensa tuotosta ja lisäksi kelien, korroosion ja ikääntymisen armoilla vuoden ympäri.

Mikä on todennäköisyys, että sattuu ostamaan kaupasta juuston, jossa kaikki juuston ilmakuplat ovat sattuneet peräkkäin ja juustossa on yksi koko juuston läpi mentävä reikä? Tämä on hyvin havainnollistava ajatus, joka juolahdattaa itselleni mieleen usein erilaisissa tutkinnoissamme, joissa olen ollut mukana. Vastaus on laskujeni mukaan tietysti ”fifty-fifty” eli joko reikä jatkuu läpi koko juuston tai sitten ei. On tärkeää tunnistaa elementtejä, jotka mahdollistavat tiettyjen epäonnistenkin olosuhteiden täytyessä tilanteen etenemisen vakavaksi tapahtumaksi. Usein

jo yhdenkin tällaisen elementin taklaaminen voi estää jopa koko vahingon syntymisen kokonaan. Kunkin elementin poistaminen tai sen vaihtaminen turvallisempaan vaihtoehtoon laskee todennäköisyyttä tilanteen etenemiseksi tapaturmaan asti – toisin sanoen laskee työtapaturmien taajuutta sekä määrää. Tästä syystä tavoitellessamme nolaa työtapaturmaa, meillä olisi aina oltava useita suojauskertoimia, jotka kukin voivat omalta osaltaan katkaista tapahtumaketjun etenemisen työtapaturmaksi asti. Paras työtapaturma on ennalta estetty työtapaturma!

Miten se laki menikään?

Muutaman vuoden takaisen lakimuutoksen myötä nykyään talvirenkaiden vaihtoaika ei enää pohjaudu pelkästään kalenteriin, vaan lisäksi kelillä on väliä: kesärenkailla voi ajaa talvellakin, jos keli sen mahdollistaa. Myös talvirenkaiden käyttöajankohta laajeni hieman. Uuden lain mukaan talvirenkaita on käytettävä marraskuusta maaliskuuhun, jos keli sitä edellyttää. Supliikkimies näkee tämän mahdollisuutena: poliisin autoilijoilta keräämien tietojen mukaan Lapin matkailu kukoistaa nimenomaan kevään ja kesän taitteessa, minkä vuoksi mahdollisesti haastaviin keleihin on loppukevästä varmuuden vuoksi varautunut lähes jokainen autoilija Suomen eteläisintä kolkkaa myöden.

Jään mielenkiinnolla odottamaan, minkälaiset kootut selitykset yleistyvät kesärenkailla ajelun perustelemiseksi keskellä talvea. Pelastavatko esimerkiksi suunnitelmat Etelän lämpöön suunnatusta varastojen täydennysreissusta pälkä-

hästä? Toisaalta, vaikka konstaapeli ”pikavoittonsa” ojentaisikin, se on vielä verrattain mitätön hinta verrattuna siihen, että auto suistuu tieltä tai ei pysähdykään ennen suojatietä huonojen renkaiden takia.

Kymmenisen vuotta sitten kuuntelin työmatkalla radiosta joulukuisena pakkasaamuna radioon soittaneen autoilijan tarinaa, jossa

hänellä oli yhä kesärenkaat alla ja joutui siksi ajamaan huomattavasti hitaampaa kuin muu liikenne. Se ilmeisesti näkyi kanssa-autoilijoissa tunteen kuohahduksina. Niihin hän yritti vaikuttaa soittamalla radioon kertoakseen, kuinka hän turvallisuuden vuoksi matelee teiden tukkona. En viitsinyt itse soittaa radioon, mutta mietiskelin, olisiko hän voinut vaikuttaa niin kaikkien turvallisuuteen kuin tunteisiinkin

tehokkaammin jäämällä kotiin tai vaikka käärimällä hihat ja ryhtymällä vaihtamaan niitä renkaita. Noh, saapuu talvi odottamattakin. Nautitaan nyt syksystä! Mainitsen vielä, että jos uutiset maailmanpolitiikasta tuntuvat kuormittavilta, on hyvä rajoittaa uutisten seuraamiseen käytettyä aikaa ja keskittää voimavaroja esimerkiksi nauttimiseen läheisten seurasta, luonnosta sekä harrastuksista.

Ammattiosaston hallitus

kokoontuu 2022

tiistaina 11. lokakuuta

keskiviikkona 16. marraskuuta sekä

torstaina 1. joulukuuta

Einari Grönberg

Päluottamusmiehen kynästä

Maailman menoa ja paikallista hömppää

Kyllä maailma on sekaisin. Ensiiksi korona-aallot, sitten Ukrainan sota, energiakriisi, inflaatio jne. Italiassa on 80-vuoden jälkeen taas jälleen fasistit vallassa eikä meno näytä kovin lupaavalta Ruotsissa-kaan. Ääriajattelu nostaa päätänsä pintaan ja poliittiset tahot ympäri Eurooppaa, jotka ihannoivat mm. Putinin hallintoa kasvattavat entisestään suosiota. Todennäköisesti seuraava demokratiastaan luopuja on Ranska, mikä kuulostaa ja tuntuu aivan käsittämättömältä.

Mutta ei parane valittaa, koska kansa on äänestänyt, niin Italiassa kuin Ruotsissakin. Sehän tästä oikeastaan kaikkein surkukupaisinta onkin, että nämä valtaan nousevat tahot ovat valtaansa päässeet juurikin demokraattisilla vaaleilla valittuina. Euroopan unionin yhteneväisyyden kannalta näiden tiettyjen maiden poliittinen suuntaus näyttää erittäin huolestuttavalta. Edessämme tulee olemaan erinäisten konfliktien ja epävakauden vuosikymmenet. Poliittisen kentän tuulet vaikuttavat myös talouselämään ja yritystenkin toimintaympäristöön ja sitä kautta mahdollisesti myös meihin täällä Kilpilahdessa.

Muutoksen tuulet meillä näkyvätkin jo. Omistajapohjan muutos on jo alustavasti tuonut mm. toimintatapauudistuksia, ohjeiden yhtenäistämisiä jne. Todennäköi-

sesti suurimmat muutokset ovat vielä edessäpäin. Markkinaympäristön epävakaus haastaa meitä myös. Energian hinnan noususta varmasti selviämme, mutta inflaatio itsessään ja kuluttajien reagointi ympäri Eurooppaa kasvaviin elinkustannuksiin näkyy jo meidänkin tuloksessa. Yleisesti ottaen teollisuuden toimijoilla on kuitenkin uskoa ja luottamusta tulevaisuuteen. Toivottavaa onkin, että nyt talven aikana ei hätäisiä ratkaisuja tehtäisi esim. henkilöstöpolitiikan tai yhtiön strategioiden suhteen, vaikka tuloksellisesti huonommin menisikin. Pidetään ns. pää kylmänä talven yli. Tosin tämän talven osalta taitaa pysyä kylmänä ihan itsestäänkin.

Paikallinen sopiminen. Tuo jokavuotinen kesto-hitti. Petteri Orpokin taas julkisuudessa peräänkuulutti paikallisen sopimisen lisäämistä. Todennäköisesti tietämättä yhtään mitään koko paikallisesta sopimisesta. Samaa skeidaa saadaan kuunnella taas ensi keväänä joka päivä eduskuntavaalien alla tiettyjen poliittisten tahojen toimesta. Eikä siinä mitään. Saa-han sitä puhua, mutta suotavaa olisi ottaa asioista selvää, niin tiedettäisiin mistä puhutaan.

Täällä meillä Kilpilahdessa kyllä tiedetään, mitä paikallinen sopiminen on. Historia on sen osalta pitkä ja selittää osaltaan yhtiön vakaata

toimintaympäristöä, jonka ympärille on hyvä rakentaa menestystä. Tosin viime aikoina meille on rantaunut uusi sopimisen kulttuuri, jossa ei tehdä sopimuksia. Sinänsä hupaisaa, kun viime keväänä liitot passittivat henkilöstöedustajia ja työnantajan edustajia paikallisen sopimisen koulutukseen. Päätöspäivänä työnantajaliiton edustajan kommentti oli, että tehkää paikallisia sopimuksia mahdollisimman paljon!

Työelämään palatessamme neuvottelimme parhaillaan mm. olefinituotannon ow-stripperi muutoksesta ja sopimus oli allekirjoituksia vaille valmis, niin kuin monet lukemattomat kerrat aikaisemminkin historian saatossa vastaavissa tilanteissa.

Yllätyksekseni työnantaja ilmoitti, ettei paikallista sopimusta voi tehdä. Mitäs helevettiä? Eikös me juuri oikein käyty asian tiimoilta sivistäytymässä koulun penkillä ja lähtiessä oikein käskettiin tekemään sopimuksia.

Pääasia on tietysti, että korvaukset neuvotteluissa linjatuista asioista maksetaan henkilöille, jotka muutoksen piiriin kuuluvat, mutta silti näkisin että sopimus on aina sopimus, joka sitoo sopijaosapuolia neuvotteluissa yhteisesti linjattuihin asioihin.

Tällä vältytään erinäisiltä ongelmilta ja epäselvyyksiltä, joita muutoksen matkan varrella voi tulla vastaan. Asia ei ole työnantajankaan kannalta mutkaton, vaikka onkin todettava, että nykyiset työnantajan neuvottelijat vetoavat jopa huvittavan itsevarmasti direktio-oikeuteen. Kyllä sillä varmasti asioita saa ratkottua, mutta ei sekään ole lääke kaikkeen, niin ja on hyvä muistaa sekin, että tiettyillä lääkkeillä on myös sivuvaikutuksensa, joten suosittelen, että jatkossa tehdään paikallisia sopimuksia eikä mitään paikallisia hömpötyksiä.

Petrokemian sähkökunnossapito ja instrumenttiasentajat pääsivät sopuun teknologianeuvotteluiden osalta. Sekään ei ollut mikään itsestään selvyys, vaan toista vuotta kestänyt pitkä neuvotteluprosessi, jonka lopulta osastonluottamusmies hyvin hoiti ja tästä hänelle isot kiitokset sekä tietenkin kiitokset jäsenistöllemme kärsivällisyydestä asian suhteen. Aina voidaan jossitella sopimuksen lopputulemaa, mutta peilaten siihen mistä on lähdetty ja millaisessa maailmassa nyt elämämme, niin sen osalta voisi todeta, että ratkaisu varmasti tuo pientä helpotusta arjen kasvaviin elinkustannuksiin.

Boremixin automaattijärjestelmän muutoksesta on neuvoteltu tammiukuusta lähtien ja työnantaja on esittänyt kahta erilaista ratkaisuvaihtoehtoa. Ensimmäinen kertakorvaus ja toinen määräaikainen. Siitäkin huolimatta, että aikaisemmin vastaavista muutoksista on tehty teknologiasopimukset ja

yhdessä työnantajan edustajien kanssa todettu, että määritelmät kyseisen sopimuksen osalta täytyvät, mutta nyt ei enää kuulemma täyty. Mikäköhän tässä nyt on muuttunut matkan varrella?

Työehtosopimuksen teknologia-työkälän määrittelyt eivät ainakaan ole kokeneet mitään muutosta suuntaan tai toiseen. Tuntuu että meillä on alettu keksimään ihan omia määritelmiä ja sääntöjä työnantajan toimesta ja kaikkea tulkitaan vähän, miten sattuu. Itse kun en tahtoisi lähteä samalle linjalle, joten pidetään meidän omasta sopimisen kulttuurista kiinni eikä anneta ulkopuolisten sorkkia meidän toimivia toimintatapoja.

Mitä tulee itse Boremixin neuvotteluihin, niin korostaisin erityisesti osaston päällikölle, että tarkastelkaa nyt ihan aikuisten oikeasti työntekijöiden esittämää vastinetta, joka on vähintäänkin kohtuullinen. Sopimukseton tila on aina huonoin mahdollinen. Erityisesti osastolla, jossa on aina ollut hyvä henki ja yhteen hiileen puhaltamisen meininki, niin olisi erityisen tärkeää löytää sopu vielä, kun ei ole liian myöhäistä.

Yhtiö järjestää kaksi ns. huikeaa tapahtumakeskusta Korvenrannassa. Näin päivien lyhentyessä ja jatkuvien ikävien uutisten lomassa liittyen sotaan ja elinkustannuksiin, niin on ihan hyvä päästä yhdessä hieman vaihtamaan kuulumisia muuallakin kuin työmaalla. Hyvää ruokaa ja juomaa sekä juhlatunnelmaa, niin varmasti tekee ihan hyvää. Kiitokset myös juhlien järjestäjille,

jotka ovat lyhyellä varoitusajalla joutuneet nopeisiin järjestelyihin. Toivottavaa onkin, että mahdollisimman moni pääsisi osallistumaan juhlaan ja täytyy tässä kaikeksi todeta kiitokset työnantajankin suuntaan mahdollisuudesta tällaisten juhlien järjestämiseen.

Työskentely palkkiorahaston ja päivätyöntekijöiden liukuvan työajan eteenpäin viemiseksi alkavat taas edetä. Tosin jälkimmäinen kylläkin huomattavasti hitaammin. Ensimmäisen osalta voidaan olla loppuvuodesta jo hyvinkin pitkällä. Palkkiorahastosta tulee vielä yleisiä infotilaisuuksia ja jonkinlainen muutaman kysymyksen kysely, jossa yleisesti kysytään mielenkiintoa kyseiseen rahaan.

Sairauskassan taloudellinen tilanne on edelleen hyvä. Lääkäripalkkioiden ja erinäisten tutkimusten omavastuiden pienentäminen ei ole aiheuttanut kohtuuttomia kustannuspaineita kassan talouteen.

Tästä johtuen ammattiosaston hallitus tulee esittämään uusia parannuksia kassan etuuksiin mm. hammashoittoon, fysikaalisiin hoitoihin ja silmälaseihin liittyviin euromääräisiin kattorajoihin tullaan esittämään parannuksia. Muitakin etuuksia myös tarkastellaan.

Mahdolliset muutokset voisivat astua ensi vuonna voimaan, mutta sitä ennen toivotan oikein hyvää syksyn jatkoa kaikille tasapuolisesti.

AY-liike lännen tähtilippua kantamaan!

Ruotsin alusmaana tavalliset suomalaiset kokivat pelkkää sortoa, eikä Venäjän keisarivalta antanut itsenäisyyttä. Sitten venäläiset saivat tarpeekseen keisarin sortovallasta ja asettivat johtoon proletariaattia edustaneen Volodja Leninin.

Siitä alkaen, kun Leninin hallitus lahjoitti maallemme itsenäisyyden, on Suomen oikeisto halunnut purra kättä, joka sitä alun alkaen ruokki.

Suomeen pesiytyneen lahtareiden rälssin taholta on kuultu säännöllisesti, että tämän kokoisen maan pitää liittoutua (=vallata Venäjä). Liittoutumisvalmistelut vapautuivat 31. elokuuta 1986. Nyt on liittouduttu. Hinnalla millä hyvänsä. Amerikan junaa ajavat helppoheikit lapioivat hiilipannuun suomalaisproletariaatin elinehtoja konduktöörinään kenraali.

kaan oikeistohallituksen johdolla. Mutta näin valitettavasti on nykyin, vaikka hallituksessa istuu ryhmiä, jotka aikaisemmin esiintyivät oikeiston vastavoimina.

Hallituksen ajaessa maata Natoon ei kysymys ollut pelkästään sotapolitiikkaan lähtemisestä. Porvariston himoamana juonena on Suomen amerikkalaistaminen ja uuden Venäjärintaman luominen.

valnykortti pitänyt, mutta länsi jatkaa tekosyiden rakentamista voidakseen avoimesti ja ”hyväksytysti” höökiä Venäjälle. Tekosyiden keksimiseen länsi voi vaikka käyttää omia käytösmallejaan syyttäen Venäjää energialla kiristämisestä sen jälkeen, kun on itse julistanut taloussodan. Vai antaako vapaa markkinatalous lännelle yksinoikeuden määrätä Venäjä jatkamaan energiansa alihinnalla luovuttamisen tässäkin tilanteessa?

Vain heikkolahjainen parlamentaarikko voi kuvitella voivansa asettaa talouspakotteita maailman omavaraisinta valtiota vastaan ilman seurauksia. Sen sijaan imperialistisen sotakoneiston rahoittaminen valeinformaatiota käyttäen onnistuu sellaiseltakin hyvin, kunhan hallitsee lehdistöä. Maksajakin on tiedossa.

Oman perikadon valmistelua

Teollisuusliitto on lähtenyt porvaririntaman tukijaksi maamme harastamaa ulkopolitiikkaa myöten, josta se tiedotti alkukesästä. Ammattiliittojen osalta tämä tarkoittaa sitä, että työntekijöiden asemaa ei edes voida puolustaa, vaikka joku vielä haluaisikin. Amerikkalaistamiseen ei kuulu ammatillinen työväenliike; se leimataan kommunistiksi, joka on tuon demokraattisesti nuhteettoman yhteiskuntamallin päädemoni.

Kuva symboloi Suomen rauhan aikaa, jolloin ulkopolitiikan pelillä oli osajajansa niin, että duunikansankin turvallisuus kehittyi. Suomea ei tarvinnut myydä, ja se on itsenäisyyden ydintä.

Useita vuosia sitten totesin eräessä kirjoituksessani, että Suomen suurin turvallisuushuoli on sen oma hallitus. Näin oli, koska sotavalmisteluja käytiin tuohon ai-

Suomen onneksi vastahankaistakin vasemmistoa oli viime vuosiin asti ollut, muutoinhan voisimme jolla Ukrainan asemassa.

Ei Hodorkovski - eikä Na-

Aiemmin on tihkunut tietoja mm. 500 miljardin liikevaihtoa tekevien Wallmartin ja Amazonin työväen kohtelusta. Virikkeen kahdessa numerossa jo vuonna 2002 julkaistiin ennakoivia kirjoituksia tästä kehityksestä; tiedettiinhan

osapuoli voittaisi jutun.

On jo muitakin tapauksia, joissa yritys on valinnut pääluottamusmiehen. Vaikka laki järjestäytymisen vapaudesta vielä säilyisi, sen tulkinta ja oikeuskäytäntö astuvat jäsenkirjan päälle lännen tähtilip-

pua kantaen, ja tätä käytännössä tarkoittaa hallituksen miellyttäjäksi asettautuminen.

Miellyttämistyö on vaikuttamisen vastakohta.

Aatteellisena järjestönä vuosikymmenten kuluessa vaikutusvaltansa lunastanut liike istuu kahdella jakkaralla tukiesaan proletariaatin vastaista politiikkaa ja kerätessään toimintaansa tarvittavat varat jäsenistöltä. Ay-liikkeen johto petaa näin

itselleen helppoa tulevaisuutta toimiessaan sen puolesta, että ”eihän me voida toimia, kun...”. Jäsenistö maksaa viulut menettämällä mahdollisuutensa edunvalvontaan. Kaikkien työntekijöiden pitää järjestäytyä, mutta jo pitkään nähdyllä edesottamuksilla liikkeen johdon on vihdoin ymmärrettävä, että nähdyllä metodeilla jäsenrekisteri lyhenee entisestään.

Takinkääntö ilman ehtoja

Se, että työväki vastusti natsismia, imperialismia, eriarvoistamista ja sotaa, oli aivan peruskysymys. Il-

man viime aikojen ratkaisuja Suomella oli hyvä ennuste pysyä sotien ulkopuolella kauas tulevaisuuteen. Se olisi osaavien poliitikkojen tärkeintä työtä.

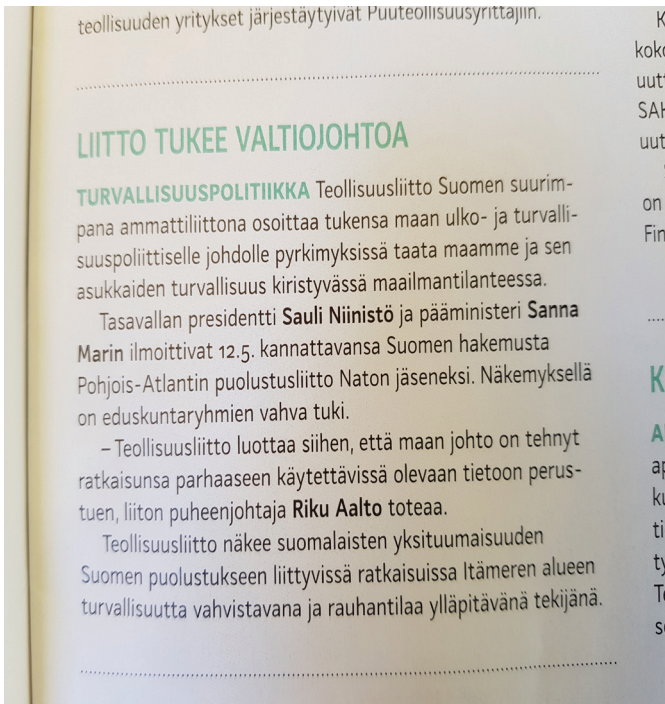
Ylevämpää näyttää olevan pauhaaminen taivaalla hävittäjällä, jonka lentotunnin hinta jo ennen energiakaaosta oli vaatimattomat 30 000 euroa (valmistajan ilmoittama). Ihan vaan puolustamassa.

Ay-liike on aiemmin pitänyt vuoropuhelua ja neuvottelemista ensisijaisena vaikuttamisen keinona. Valtiovallan suunta on nyt päinvastainen. Jokainen ase, jonka valtio hyväksyy, vähentää vuoropuhelun asemaa ja lisää sodan todennäköisyyttä. Jos väkivaltaan perustuva amerikkalaispolitiikka olisi sotien loppu, voisimme kysyä, miksi aina vain räiskyy siellä, minne maailmanpoliisi astuu?

Valitsemallaan tiellä ay-liike astui periaatteellisesti miinaan ja asettuu tukemaan itseensä kohdistuvia toimijoita (mm. Bilderberg-säätiö; Virike 1/2016). Kun jäsenten valitsema järjestön johto muina miehinä ja naisina tekee näin raskaita siirtoja, onko se edes asettanut tuelleen hintaa?

Ensimmäisenä se voisi ainakin edellyttää yt-lain todellista remonttia, keinotekoisien aktiiviyöllistämisen deletointia, nollatuntisopimusten loppua, työriitojen sovittelun puolueettomuutta, hoitoalojen puolustamista...

Hannu Lindqvist

Tekijä-lehti kesäkuussa piti käännöstä pikku-uutisen arvoisena.

80 prosentin yhdysvaltalaisista yrityksistä käyttävän ulkopuolisia konsultteja estääkseen työntekijöidensä järjestäytymisen.

Heti hallituksen tukemista koskeneen tiedotteen perään kesäkuussa nähtiin uutinen, jossa kerrottiin Teollisuusliiton nostaneen kanteen Sievi Element Oy:tä vastaan järjestäytymisvapauden loukkaamisesta. Yritys mm. ei ollut hyväksynyt jäsenten valitsemaa pääluottamusmiestä. Sen johdon toiminta ottaa oppinsa juuri amerikkalaisesta sanelusta ja olisi oikeudenmukaista, että työntekijä-

Henkilöstöedustus yhtiön hallituksessa

Puheenjohtajan pyynnöstä muistelen työntekijän asemaa Borealis Polymers Oy:n hallituksessa, josta omaan vaatimattoman neljän vuoden kokemuksen kahden vuosikymmenen takaa. Sitä aiemmin olin joitakin vuosia varajäsenenä. BPOY:n hallitus koostui neljästä yhtiön nimeämästä johtotason henkilöstä ja kahdesta paikallisesta henkilöstöedustajasta, joista toinen oli toimihenkilömandaatilta. Kokouskielenä oli englanti, eikä materiaaleja suomennettu. Yleensä kokoukset pidettiin paikkakunnalla.

Henkilöstön edustus hallituksessa perustui osakeyhtiölakiin ja lakiin henkilöstön edustuksesta yritysten hallinnossa. Eivät ne kokemukset ihan huipulle yllä monien työelämäkokemusten joukossa. Kuitenkin, kun paikasta on sovittu, on valitun jäsenen oltava läsnä kokouksissa, joita siihen aikaan pidettiin normaalisti vuosineljänneksittäin. Havaitsin, ettei se ole itselleni sopiva paikka, tein johtopäätökset ja aloin kysellä paikan täyttäjää.

Saneeraustoimet olivat alkanet pian Borealiksen erkauduttua Neste Oy:stä vuonna 1994. Ne suurenivat ja kärjistyivät omalla kaudellani, jolloin otimme linjaksi toisen henkilöstöedustajan kanssa alistaa äänestykseen kaikki henkilöstön määrää vähentäneet päätökset. Tehtävähän lisääntyivät ja vaatimukset kasvoivat, eikä niin, että työ todellisuudessa olisi vähentynyt. Tämä tietenkin tapahtui ammattiosaston ja henkilöstöryhmien tuella, joskin palaute, joka sitten tuli toimitusjohtajalta, tuntui ihan henkilökohtaiselta. Suomen yksikön toimitusjohtaja ei ollut hallituksen jäsen, mutta osallistui luonnollisesti kokouksiin.

Yhtään työpaikkaa emme saaneet pelastetuksi. Kirjatuksi kuitenkin tuli, etteivät työntekijät ja toimihenkilöt hyväksyneet toimenpiteitä. Kirjaamisella voi olla merkitystä, muutenhan asiaa käsitellään yksimielisesti hyväksyttynä. Borealiksen perustamisesta alkaen saneeraukset olivat vieneet Porvoosta 300 työpaikkaa. Muiden paikkakuntien hallitusedustajien kanssa ei ollut yhteistoimintaa salaisuussäännösten vuoksi.

Pahin yksittäinen isku koski enimmäkseen toimihenkilöitä MATT-projektin myötä, kun Porvoon tutkimuksesta vähennettiin yli 70 vakanssia. Vuonna 2003 oli myös kunnossapito tulilinjalla ja korjaamoiden ulosmarssien lisäksi ammattiosaston toimikunta (nyk. hallitus) joutui puolustamaan työntekijöitä lakkosakkoihin joutaneen ylityökiellon avulla. Ammattiosaston hallituksen jäsenenä jouduin joitakin kertoja siinä vaiheessa jäävämmään itseni päätöksiä tehtäessä.

Ikäväkseni on todettava, että mitä kipeämpi asia oli käsiteltyssä, sen vaikeampi oli saada asiaa koskevaa materiaalia yhtiön taholta. Pahimmillaan se annettiin vasta kokouksen aikana. Kun yhtä saneeraus-

projektia koskevaa materiaalia oli kymmeniä sivuja, ymmärtää jokainen, että menettelyllä oli tarkoitus nimellisesti täyttää lain velvoite, joka määräsi kaiken tiedon jaettavaksi työntekijäjäsenille siinä kuin yhtiön edustajillekin. Sen lisäksi kokouksiin saattoi ilmestyä allekirjoitettavaksi pumaskoita, joissa esiintyi 9-numeroisia summia ilman, että saimme kunnollista selvitystä mistä oli kyse.

Tapahtui myös, että kun halusin hallituksen käsittelevän jotakin itse ehdottamaani asiaa, sitä ei saanut käsittelemään laisinkaan ja milloin kommentoin asioista johdon vastaisesti, sitä ei koskaan näkynyt pöytäkirjassa. Saadakseen sen merkityksi oli väiteltävä, ja vasta, jos joku yhtiön edustajista todisti kommentoinnin tapahtuneen, se merkittiin jälkikäteen. Kuhunkin asiaan toki kysyttiin kantaani ja jos se oli yhtiölle mieleinen, se varmuudella loisti pöytäkirjassa. Tämä kaikki kamppailu johti puntarointiin, onko työntekijöiden hallitusjäsenyydestä enemmän hyötyä vai haittaa? Jos henkilöstö kokee saavansa siitä hyötyä, sitä tietysti pitää jatkaa, mutta voi olla toisinkin.

Hallintoedustuksista laajemmin Toisenlaista kokemusta tuli myöhemmin EU:n hallintoedustaja-projektin yhtenä suomalaisjäsenenä, joita oli neljästä SAK:laisesta liitosta ja Akavan YTN:stä.

Projektissa etsittiin parannuskeinoja henkilöstön vaikutusmahdollisuuksiin yritysten hallituksissa, hallintoneuvostoissa ja johtoryhmissä. Käytännöt maittain ovat kirjavia ja esim. Suomen osalta todettiin edustajien koulutuksen puuttuvan tykkäänään.

Projektin irlantilainen vetäjä Kevin P. O'Kelly vei listan ehdotuksista EU:n johtoon, jonka jälkeen komissio lopetti projektin rahoituksen. Täten vuosia kestänyt hyvä valmistelutyö ammuttiin alas. Työnantajien torjuntamekanismi toimi yritysmaailman avokätisen lobbausrahoituksen takaamana.

Borealis Polymers Oy:n hallituksessa työntekijöiden edustajana 2010-22 toiminut Esa Karppinen jättää hallituspaikan kuluvaan kauden päätteeksi, ja työntekijöitä edustaa kaudella 2022-24 Juho Lintula.

Laboratoriopalveluiden auton rekisterinumero muistuttaa Pekeman työntekijöiden ensimmäisestä 50-vuoden takaisesta puheenjohtajasta Toivo Rutista.

Hannu Lindqvist

Vuorokalenterin salaisuus

Excel-maailmasta eroon pääseminen on eläke-etu, jonka voi ylittää vain SAP-avaruudesta pääseminen. Jatkaessani Virike-lehden tekemistä vuoden 2021 loppuun tein vielä yhden Excel-askareen vuosittain laatimalla tulevan vuoden vuorokalenterin samaan tapaan ennakkoon, kuin kahden vuosikymmenen ajan. Tässä numerossa julkaistava vuoden 2023 kalenteri saa jäädä osaltani viimeiseksi. Tämän jälkeen löytyy varmasti joku Excel-maailmassa vielä piehtaroiiva, jolta ei kulu kahta tuntia enempää taulukon laatimiseen.

Tämä käytäntö lähti käyntiin sen seurauksena, että työnantajalla oli jokin meiltä salattu tarve lykätä tulevan vuoden vuorokalenterien jako joulukuun puoliväliin. Paperisia listoja oli varattuna peräti kaksi kappaletta jokaista vuorolaista kohden ja ne jaettiin vuoden toiseksi viimeisen palkkaerittelyn yhteydessä.

Olin useampaan otteeseen - ensi kerran muistaakseni jo -80 -luvun puolella - yrittänyt saada HR-ihmisiä siirtymään reiluuteen ja painattamaan listat ajoissa. Siihen aikaan työntekijöillä ei ollut taulukko-ohjelmaa käytössään. Onnistuin pyynnölläni suututtamaan silloisen Neste Chemicalsin henkilöstöasioista vastanneen päällikön. Lopulta ei voinut tulla muuhun johtopäätökseen, kuin että yhtiö olisi edellyttänyt vastapalveluksia palkkiona niin hövelistä palvelusta kuin vuorokalenterin hyvissä ajoin jakaminen on. Pääluottamusmies Hannu Tuominen sai sitten narratuksi HR:ltä kahtena vuonna vuorokalenterin Virikkeessä julkaistavaksi ennen vuoden vaihdetta.

Lista on sen jälkeen tehty omatoimisesti ja julkaistu juhannus-Virikkeessä tai viimeistään syksyn numerossa. Vuorolaisille ja heidän perheilleen, joilla on taipumus suunnitella asioita ennakkoon, se on kok lailla tarpeellista. Jos ei suunnittele, ei sillä sitten ole niin väliä. Ajatuksena on ollut, että kesäkuussa ennen perheiden kesälomatapaamisia seuraavan vuoden työaikataulu olisi saatavilla.

Vuoden 2023 vuorolista löytyy käsissäsi olevan lehden takakannesta.

Hannu Lindqvist

Työmarkkinoilla kuohuu

Hyvä Virike-lehden lukija,

Työmarkkinat ovat tällä hetkellä erittäin hankalassa asennossa. Teollisuusliitto käy parhaillaan neuvotteluja palkkaratkaisusta tilanteesta, joka on kauniisti sanoen sankan usvan vallassa. Haasteita luovat niin Ukrainan sodan seuraukset energiakriiseineen ja komponenttipulineen. Samoin kohta lähes kymmentä prosenttia lähes tyvä inflaatio tuo lisähaastetta palkansaajan arkeen.

Kokonaan oman lukunsa on kunta-alan neuvottelutulos ja sen seuraukset vientialoille. En todellakaan kiistä, etteivätkö pienipalkkaiset julkisen sektorin työntekijät olisi palkankorotuksiaan ansainneet. Se, jota ei voi hyväksyä on tapa, jolla kuntapuolen palkkaratkaisu solmittiin.

Ratkaisu on suorastaan erikoinen. Se pitää sisällään muun muassa sen, että kunta-ala saa aina automaattisesti vuosiksi 2022-2024 aina vähintään 1,9%:n korotuksen ja lisäksi sinne tulee vuonna 2023 palkkaohjelma, joka tulee nostamaan alan palkkoja 5,1% yli yleisen linjan.

Teollisuusliitto käy omia neuvottelujaan siis poikkeuksellisen hankalassa tilanteesta. Selvää on, että helppoja neuvotteluja ei varmaan ole juuri koskaan, mutta nyt on vaikeuskerrointa laitettu meille enemmän kuin riittävästi.

Kuvassa Turja Lehtonen piti puheen Pekeman Työntekijät ry 50-vuotisjuhlassa. KUVA: Studio Lindell

Poliitikot ovat nostaneet esiin jälleen kerran keskusteluun veronkevennykset. Meidän selkeä viestimme on, että me emme kaipaa tähän yhteyteen veronalennuksia. Ensinnäkään veronalennuksille ei tässä tilanteesta ole mahdollisuuksia. Toinen on, että jos valtiovalta tekisi valtionverotukseen keventäviä tekijöitä, se tarkoittaisi käytännössä sitä, että tuloveronalennuksilla ei olisi jäsenistöömme kohdistuvaa merkitystä.

Olen sitä mieltä, että tällaiset elementit sopivat tupo-pöytään. Meille sopivat kyllä tulopoliittiset kokonaisratkaisut, meille sopivat erinomaisesti myös kolmikannassa

tapahtuvat neuvottelut. Tästä kolmiosta puuttuu tällä hetkellä yksi kulma, ja se kulma on Eteläranta 10, joka on ilmoittanut, ettei se ole mukana missään. Sen sijaan se kyllä jakelee ohjeita ja huutele ladun varresta. Jos EK haluaa aidosti neuvotteluosapuoleksi, sen pitää muuttaa omia sääntöjään ja palata pöytiin.

Näillä muutamilla ajatuksilla haluan toivottaa mukavaa syksyn jatkoa lehtenne lukijoille.

Turja Lehtonen
1. varapuheenjohtaja
Teollisuusliitto

Viisivuorojärjestelmä vuonna 2023

TYÖVUOROJÄRJESTELMÄ 2023																													
Tammikuu					Helmikuu					Maaliskuu					Huhtikuu					Toukokuu					Kesäkuu				
1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
1 Su		Y	A		1 Ke		Y	A		1 Ke		Y	A		1 La		Y	A		1 Ma		Y	A		1 To		Y	A	
2 Ma		Y	A		2 To		A	Y		2 To		Y	A		2 Su		Y	A		2 Ti		Y	A		2 Pe		A	Y	
3 Ti		A		Y	3 Pe		A	Y		3 Pe		Y	A		3 Ma		A	Y		3 Ke		A	Y		3 La		A	Y	
4 Ke		A		Y	4 La		Y	A		4 La		A	Y		4 Ti		A	Y		4 To		A	Y		4 Su		Y	A	
5 To		Y	A		5 Su		Y	A		5 Su		A	Y		5 Ke		Y	A		5 Pe		Y	A		5 Ma		Y	A	
6 Pe		Y	A		6 Ma		Y	A		6 Ma		Y	A		6 To		Y	A		6 La		Y	A		6 Ti		Y	A	
7 La		Y	A		7 Ti		Y	A		7 Ti		Y	A		7 Pe		Y	A		7 Su		Y	A		7 Ke		Y	A	
8 Su		Y	A		8 Ke		Y	A		8 Ke		Y	A		8 La		Y	A		8 Ma		Y	A		8 To		Y	A	
9 Ma		Y	A		9 To		Y	A		9 To		Y	A		9 Su		Y	A		9 Ti		Y	A		9 Pe		Y	A	
10 Ti		Y	A		10 Pe		Y	A		10 Pe		Y	A		10 Ma		Y	A		10 Ke		Y	A		10 La		Y	A	
11 Ke		Y	A		11 La		Y	A		11 La		Y	A		11 Ti		Y	A		11 To		Y	A		11 Su		Y	A	
12 To		Y	A		12 Su		A	Y		12 Su		Y	A		12 Ke		Y	A		12 Pe		Y	A		12 Ma		A	Y	
13 Pe		A		Y	13 Ma		A	Y		13 Ma		A	Y		13 To		A	Y		13 La		A	Y		13 Ti		A	Y	
14 La		A		Y	14 Ti		Y	A		14 Ti		A	Y		14 Pe		A	Y		14 Su		A	Y		14 Ke		Y	A	
15 Su		Y	A		15 Ke		Y	A		15 Ke		A	Y		15 La		Y	A		15 Ma		Y	A		15 To		Y	A	
16 Ma		Y	A		16 To		Y	A		16 To		Y	A		16 Su		Y	A		16 Ti		Y	A		16 Pe		Y	A	
17 Ti		Y	A		17 Pe		Y	A		17 Pe		Y	A		17 Ma		Y	A		17 Ke		Y	A		17 La		Y	A	
18 Ke		Y	A		18 La		Y	A		18 La		Y	A		18 Ti		Y	A		18 To		Y	A		18 Su		Y	A	
19 To		Y	A		19 Su		Y	A		19 Su		Y	A		19 Ke		Y	A		19 Pe		Y	A		19 Ma		Y	A	
20 Pe		Y	A		20 Ma		Y	A		20 Ma		Y	A		20 To		Y	A		20 La		Y	A		20 Ti		Y	A	
21 La		Y	A		21 Ti		Y	A		21 Ti		Y	A		21 Pe		Y	A		21 Su		Y	A		21 Ke		Y	A	
22 Su		Y	A		22 Ke		A	Y		22 Ke		Y	A		22 La		Y	A		22 Ma		Y	A		22 To		A	Y	
23 Ma		A		Y	23 To		A	Y		23 To		A	Y		23 Su		A	Y		23 Ti		A	Y		23 Pe		A	Y	
24 Ti		A		Y	24 Pe		Y	A		24 Pe		A	Y		24 Ma		A	Y		24 Ke		A	Y		24 La		Y	A	
25 Ke		Y	A		25 La		Y	A		25 La		A	Y		25 Ti		Y	A		25 To		Y	A		25 Su		Y	A	
26 To		Y	A		26 Su		Y	A		26 Su		Y	A		26 Ke		Y	A		26 Pe		Y	A		26 Ma		Y	A	
27 Pe		Y	A		27 Ma		Y	A		27 Ma		Y	A		27 To		Y	A		27 La		Y	A		27 Ti		Y	A	
28 La		Y	A		28 Ti		Y	A		28 Ti		Y	A		28 Pe		Y	A		28 Su		Y	A		28 Ke		Y	A	
29 Su		Y	A							29 Ke		Y	A		29 La		Y	A		29 Ma		Y	A		29 To		Y	A	
30 Ma		Y	A							30 To		Y	A		30 Su		Y	A		30 Ti		Y	A		30 Pe		Y	A	
31 Ti		Y	A							31 Pe		Y	A							31 Ke		Y	A						
BOREALIS																													
Heinäkuu					Elokuu					Syyskuu					Lokakuu					Marraskuu					Joulukuu				
1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
1 La		Y	A		1 Ti		A	Y		1 Pe		A	Y		1 Su		A	Y		1 Ke		Y	A		1 Pe		Y	A	
2 Su		A		Y	2 Ke		A	Y		2 La		Y	A		2 Ma		Y	A		2 To		Y	A		2 La		Y	A	
3 Ma		A		Y	3 To		Y	A		3 Su		Y	A		3 Ti		Y	A		3 Pe		Y	A		3 Su		Y	A	
4 Ti		Y	A		4 Pe		Y	A		4 Ma		Y	A		4 Ke		Y	A		4 La		Y	A		4 Ma		Y	A	
5 Ke		Y	A		5 La		Y	A		5 Ti		Y	A		5 To		Y	A		5 Su		Y	A		5 Ti		Y	A	
6 To		Y	A		6 Su		Y	A		6 Ke		Y	A		6 Pe		Y	A		6 Ma		Y	A		6 Ke		Y	A	
7 Pe		Y	A		7 Ma		Y	A		7 To		Y	A		7 La		Y	A		7 Ti		Y	A		7 To		Y	A	
8 La		Y	A		8 Ti		Y	A		8 Pe		Y	A		8 Su		Y	A		8 Ke		Y	A		8 Pe		Y	A	
9 Su		Y	A		9 Ke		Y	A		9 La		Y	A		9 Ma		Y	A		9 To		A	Y		9 La		A	Y	
10 Ma		Y	A		10 To		Y	A		10 Su		A	Y		10 Ti		A	Y		10 Pe		A	Y		10 Su		A	Y	
11 Ti		Y	A		11 Pe		A	Y		11 Ma		A	Y		11 Ke		A	Y		11 La		Y	A		11 Ma		Y	A	
12 Ke		A		Y	12 La		A	Y		12 Ti		Y	A		12 To		Y	A		12 Su		Y	A		12 Ti		Y	A	
13 To		A		Y	13 Su		Y	A		13 Ke		Y	A		13 Pe		Y	A		13 Ma		Y	A		13 Ke		Y	A	
14 Pe		Y	A		14 Ma		Y	A		14 To		Y	A		14 La		Y	A		14 Ti		Y	A		14 To		Y	A	
15 La		Y	A		15 Ti		Y	A		15 Pe		Y	A		15 Su		Y	A		15 Ke		Y	A		15 Pe		Y	A	
16 Su		Y	A		16 Ke		Y	A		16 La		Y	A		16 Ma		Y	A		16 To		Y	A		16 La		Y	A	
17 Ma		Y	A		17 To		Y	A		17 Su		Y	A		17 Ti		Y	A		17 Pe		Y	A		17 Su		Y	A	
18 Ti		Y	A		18 Pe		Y	A		18 Ma		Y	A		18 Ke		Y	A		18 La		Y	A		18 Ma		Y	A	
19 Ke		Y	A		19 La		Y	A		19 Ti		Y	A		19 To		Y	A		19 Su		A	Y		19 Ti		A	Y	
20 To		Y	A		20 Su		Y	A		20 Ke		A	Y		20 Pe		A	Y		20 Ma		A	Y		20 Ke		A	Y	
21 Pe		Y	A		21 Ma		A	Y		21 To		A	Y		21 La		A	Y		21 Ti		Y	A		21 To		Y	A	
22 La		A		Y	22 Ti		A	Y		22 Pe		Y	A		22 Su		Y	A		22 Ke		Y	A		22 Pe		Y	A	
23 Su		A		Y	23 Ke		Y	A		23 La		Y	A		23 Ma		Y	A		23 To		Y	A		23 La		Y	A	
24 Ma		Y	A		24 To		Y	A		24 Su		Y	A		24 Ti		Y	A		24 Pe		Y	A		24 Su		Y	A	
25 Ti		Y	A		25 Pe		Y	A		25 Ma		Y	A		25 Ke		Y	A		25 La		Y	A		25 Ma		Y	A	
26 Ke		Y	A		26 La		Y	A		26 Ti		Y	A		26 To		Y	A		26 Su		Y	A		26 Ti		Y	A	
27 To		Y	A		27 Su		Y	A		27 Ke		Y	A		27 Pe		Y	A		27 Ma		Y	A		27 Ke		Y	A	
28 Pe		Y	A		28 Ma		Y	A		28 To		Y	A		28 La		Y	A		28 Ti		Y	A		28 To		Y	A	
29 La		Y	A		29 Ti		Y	A		29 Pe		Y	A		29 Su		Y	A		29 Ke		A	Y		29 Pe		A	Y	
30 Su		Y	A		30 Ke		Y	A		30 La		A	Y		30 Ma		A	Y		30 To		A	Y		30 La		A	Y	
31 Ti		Y	A		31 To		A	Y							31 Ti		A	Y						31 Su		Y	A		